

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

V edinosti je moč!

Naročnina znaša

za vse leto 24 K., pol leta 12 K., 3 mesece 6 K. — Na naročbe brez dopolne naročnine se uprava ne ozira. Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista.

UREDNIŠTVO: ul. Giorgio Galatti 18. (Narodni dom.)
Izdajatelj in odgovorni urednik ŠTEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu, ulica Giorgio Galatti št. 18.
Poštno-hranilnični račun št. 841.652.

Rusko-japonska vojna.

(Brzjavne vesti.)

PORT ARTUR.

Položaj Ruske eskadre v pristanišču.

LONDON 11. »Daily Telegraph« so sporočili včeraj iz Tientsina: Ruske ladje v portarturskem pristanišču morajo radi japonskega obstreljevanja neprestano menjavati svoja mesta. Zato se pričuje, da bodo ladje vnovič poskušale utesiti iz pristanišča.

Fort Erlungšan se v ruskih rokah.

PARIZ 11. Dopisnik »Matina« poroča iz Čifu: Iz Port Arturja semkaj dospeli Kitajci poročajo, da niso Japonci zavzeli forta »Erlungšan«, ampak neko bližnjo precej neznatno poročje.

Car Nikolaj na potovanju.

SUVALKI 11. Car Nikolaj je dospel semkaj ter je inšpiciral vojne čete; nato je bil v dvornem vlakcu zajutrek.

Namestnik Aleksejev v Petrogradu.

PETROGRAD 11. Včeraj je dospel semkaj namestnik Aleksejev ter biva v carski zimski palači.

Baltiška eskadra.

LONDON 11. Glasom nekoga Lloydau dosepelega poročila iz Kneje od 10. t. m. je priplulo pet križark, 8 uničevalk torpedov in 8 transportnih parnikov baltiške eskadre v pristanišče Suda (na otoku Kreti).

Admiral Skrydlov pri Kuropatkinu.

MUKDEN 11. (Ruska trz. agent.) Admiral Skrydlov se je podal po kratkem bivanju v Mukden, v glavni stan vrhnega poveljnika generala Kuropatkina, da se z njim sestane. Skrydlov ostane najbrž tri dni pri armadi.

Iz glavnega stana generala Oku.

LONDON 11. »Daily Telegraph« so dne 9. t. m. sporočili iz glavnega stana generala Oku, da so Rusi večkrat silno napadli Lamuta in Lhušipu, a so bili s težkimi izgubami odbiti. Omenjena kraja so kroglo topništva popolnoma razdejale.

Pogajanja radi kapitulacije.

LONDON 11. »Morning Post« so poročali včeraj iz Saagaja: Tukaj se govori, da so Japonci še enkrat prišli pogajanja radi kapitulacije Port Arturja. Sesi se je baje izprosil četa, da se posvetuje s svojimi častniki. Trdajava je baje še preskrbljena z živili, toda primanjkuje jej vode.

Uplenjene depeše.

LONDON 11. »Daily Telegraph« poroča iz Čifu od dne 10. t. m.: Neka japonska torpedovka je vjela z neke džanke, ki je plula iz Port Arturja v Čifu, dva Kitajca in enega Hana, ki so imeli pri sebi uradne depeše. Ruska posadka vtrdite Šungšunšan, ki je obstojala iz 120 mož, šteje le še 50 mož.

Brzjavne vesti.

Istrski deželni zbor.

KOPER 11. (Koresp. biro.) Hrvat-ski in slovenski poslanci niso niti danes prišli na sejo.

Prečitanih je bilo več interpelacij na vlado, med temi tudi ena posl. dra. Constantinija glede imenovanja učitelja na italijanski ljudski šoli v P. G. au.

Prošnja predkoncesionarjev električne železnice iz Matulj preko Opatije v Lovrano radi garancije od strani deželnega fonda se je odstopila deželnemu odboru z nalogom, naj se isti še enkrat pogaja s predkoncesionarji, ne bi li bilo možno dobiti od njih ugodnih pogojev, da bi eventualno omenjena nova železnica prišla v roke dežele; o tem naj deželni odbor poroča v bodočem zasedanju.

Po obširnem poročilu posl. dra. Cimpitellija je bil deželni proračun za leto 1905 s potrebščinami v znesku 1.677.233 K in s pokritjem 481.495 K, torej s primanjkljajem 1.195.738 K, odobren ter je bilo sklenjeno, da se primanjkljaj pokrije s sledečimi dokladi:

a) s 35 odstotno doklado na vse direktne zemljske davke in s 45% na vse direktne osebne davke, v kolikor niso isti v smislu zakona od 24. junija 1898. oproščeni od doklad;

b) z doklado 115% na državne vztain-ske davke na vino in meso in

c) z neodvisno deželno takso od 3 K 40 stot. za vsak hektoliter pive.

Nadalje je bilo še sklenjeno povišati s 1. januarjem 1905. letno plačo deželnemu glavarju od 7200 K na 8000 K; plačo deželnih odbornikov pa od 5000 na 6000 K; potem povišati aktivitetno doklado učnemu osebju na deželni italijanski realni gimnaziji v Pazinu, začeti s 1. januarjem 1905. za 50 odstotkov; izplačati tržiški občini zgotovljeno konkuršeno svoto za novo tlačenico v smislu sklepa deželnega zbora od 6. februarja 1896. ter konečno prispevati za gradnjo ceste iz Poreča v Morgani, na kateri bi se položila lokalna železnica Poreč-Kanfarnar, z zneskom 170.000 K pod pogojem, da

da država za omenjeno gradnjo 200.000 kron.

V glavni debati o deželnem proračunu je dr. Bennati v svojem govoru pohvalno omenil, da se nahaja v proračunu tudi podpori v znesku 10.000 K za »Lego nazioale«, češ, da je to društvo že toliko storilo za povzdigo šolstva v Istri (za poitalijančevanje slovenskih in hrvatskih otrok! Op. ured.) in da zasluži vsestranske podpore.

Tekom podrobne debate se je deželnemu odboru naložilo, naj nekatere predloge poslancev stavi vladi na znanje.

Na to je imel deželni glevlar dr. Rizzi zaključni govor, v katerem je omenjal plodnega in vpešnega delovanja poslancev. Zahvalil se je vsem poslanem brez razlike strank za podporo, ki so mu jo izkazali, izrazil je nado, da se bodo še nadalje ohranili dobri odnosi, ki vladajo med strankami ter je omenil, da utegne v bodočem zasedanju priti na vrsto važno vodno vprašanje, o čem je v imenu cesarja zaključil zasedanje.

Goriški deželni zbor.

GORICA 11. (Koresp. biro.) Včerajšnja seja deželnega zbora je pričela ob 4. uri popoldne ter je zvršila po 10. uri po noči. Početkom se je posl. dr. Tuma prečital tri interpelacije: glede nemarnega postopanja pri delih na tržiškem polju, glede uvedanja slovenskih izvedencev pri sodiških ter glede izreenega zadržanja in preganjanja ponarejanja vina v d. želi.

Posl. Strekelj je tudi interpeliral vlado, zakaj da obšujejo in razpravljajo davkarski uradniki z Italijani italijansko, s Slovenci pa nemško.

Predlog posl. dr. Tume, naj se naloži deželnemu odboru, da preučava kreditne razmere na deželi ter da poroča, v katerih občinah bi se zamoglo ustanoviti densne zavode, je bil nujnim potom sprejet. Nasprotno se je odločilo nujnost drugemu njegovemu predlogu, v katerem je zahteval, naj se deželni odbor prične pogajati s kmetijsko družbo in z vlado, da bi se prvotnoimovana družba razpustila ter se ustanovil deželni kulturni svet.

Sprejeta sta bila tudi nujni predlog dra. Maranija, naj se naprosi vlado, da bi državnemu zboru predložila zakonski načrt, glede uvedanja naredbi proti neodpustni konkurenci in nujni predlog posl. dra. Paidattija, naj se deželnemu odboru naloži, da daja kmetiskim posojilnicam v deželi primerne podpore.

Na to je pričela zbornica razpravljati o uravnavi pravnih razmer ljudskih učiteljev, po katerih bi se plače istih znatno zboljšale.

Po tem načrtu so plača učiteljev določene v treh razredih s 1200, 1400 in 1600 kronami; učitelje pa s 1000, 1200 in 1400 kronami. Plača mestnih učiteljev znaša 2000 K, mestnih učitelje 1600 K. Zakonski načrt ima tudi ugodne določbe glede funkcijskih doklad in penzij itd.

Poročal je v imenu šolskega odseka dr. Marani. Posl. Falconer je v daljšem govoru priporočal, naj zbornica zakonski načrt vsprejme. V glavni debati je posl. dr. Tuma v obširnem govoru navajal vzroke, ki ga silijo podpirati učiteljsko vprašanje, vendar hoče v podrobni debati postaviti neke spremembne predloge.

Specijalna debata se je početkom pri členu I. (s 25 paragrafi) vršla gladko, živahna debata se je pa vnela pri členu II. (Vprašanje o pokritju). Po predlogu šolskega odseka bi se morala potrebnost novega zakona (135.000 kron) pokriti na način, da bi bili okrajni šolski sveti (razin Gorice) pooblašteni stavit doklade na vtiininski davek od vina in mesa do 20 odstotkov in naklado na pivo v znesku 1 K 70 stot.

Posl. dr. Tuma je predlagal, naj se ustanovi deželni šolski fond vsled česar ed no bo možno pravično razdeliti šolske stroške na vsa dežela. Ponovno je apstrifical vladaega zastopnika ter izrazil dvom, da bi vlada okrajnim šolskim svetom dovolila, da smejo določevati doklade na izredne davke, vsled česar ne bi zakonski načrt zadobil sankcije.

Vladni zastopnik je izjavil, da ni vlada principijelno proti ustanovitvi dež šolskega fonda, da bi ravno vsled tega zakonski načrt ki je za učiteljstvo velike važnosti, lažje dosegel svoj namen.

Posl. dr. Venuti, dr. Verzegnassi in dr. Egger so se izjavili izrecno proti predlogu dra. Tume naglasivši, da bi pomenjalo to polomgoriškega mesta, ker bi bilo isto težko obremenjeno ter bi nosilo največji del stroškov. Čudijo se izjavi vladaega zastopnika. Posl. dr. Tuma je odgovoril, da polom goriškega mesta provzročuje njihovo slabo občinsko in finančno g spodarstvo.

Posl. dr. Gregorčič je stavil posredovalni predlog; sejanji prispevek dežele okrajnim šolskim svetom naj se od 250.000 K povšar na 400.000 K. To pokritje naj se v prvi vrsti tudi zavaruje s povišanjem doklad na izredne davke, na kar bo laglje pristala vlada, kakor da bi pa te doklade iztirjevali okrajni šolski sveti.

Pri glasovanju so ostali predlogi dra. Tume in dra. Gregorčiča z glasi slovenskih poslancev v manjšini, dočim je bil predlog šolskega odseka sprejet z glasovi italijanskih poslancev.

— A jh je li dabila? je vprašal učitelj.

— Ne vem, je odgovoril Paviša nemarno, stara ni prav po mihi niš m Gričanom, gledajo jo grdo. Žensk je krivijo radi copernije, možki radi prijateljstva z Grgom preko potoka. Jaz bom prijatelj zanje.

— Ti? se je začudil Šuka.

— A veš li, da ni o Peru kovaču lagala? ga je vprašal šolnik.

— Vem in ne vem, se je otresel Paviša, in tudi ne vprašujem. Jaz pravim, da je nedolžna, ker mi je, ko je kuga v mestu bila zgrabila tudi mene, dala vodice, a prokleti zdravnik je bežal od mene. Pril bom zanje, a vlaški mazač bo pokal od jez, ker se mu baba meš, in hudo, v njegove posle. Pero naj se pere, kakor ve. To me ne skrbi.

— Čuješ, čuješ, Paviša, je zasukal klobučar glavo, jaz bi uganil, kdo te dobi po smrti. Vem, kaj te vže na staro copernico. To ni nikša kuga, ampak ona ti vari sladke kapljice za ženske glavice, da so ti po volji in želji. Pazi Paviša, ti živiš brez dela in ješ, kar si dobiš po očetu in materi. Pazi, da ne bo s tabo kakor Martinom tatom. Tudi njemu je Gričanka varila sladke kapljice.

(Pride ša.)

PODLISTEK.

Prokletstvo.

Zgodovinski roman Avgusta Šenoe. — Nadaljeval in dovršil I. E. Tomič.

Prevel M. C. — č.

V.

Nekoga petka so dobri Gričani, a še boljše Gričanke napravile nemalo zmešnjavo. Petek je bil sicer navaden sodni dan v svo b. daen. mestu, in svet se je sicer, grede za svojim navadnim opravilom, malo brigal, kako sodnik in priseženci kroje sodbo hudelecem po zlati buli kralja Bele in po sterh zapri sezeah kvadernah. Vedelo se je, da kateri tat izgubi uho, da bo kaka nevarna ženska bičem izganja iz meste, da bo moral kak razgraječ plačati sto dinarjev za dano klefato, kakor predpisuje bula — vse to se je vedelo, saj, ti moj Bog, ne morejo biti dobri vsi ljudje, in kaj naj bi delala sodnija, ako bi ne bilo slabih ljudi? Ali danes se je imela izreči sodba nenavadne vrste, danes se je štetalo po vseh ulicah, kaj da bo, da-li pravo, da-li krivo.

Na klopi poleg mestne svetovalnice se je ugrabalo največ o sodniji, ker je tu med vredno družbo sedel učitelj Jakob Kuzmič.

— Veš li, učiteljček, je rekel klobučar Mato Šuka, dregnivši magistra z laktom, danes je sodba.

— Vem, je potrdil učitelj važno.

— In kakova sodba! Sodi bodo staro čarovnico, je dodal Paviša Gonč, zloglasen mlad umazanec in vrag na ženske.

— Vem, je pokimal učitelj zopet, napenja još spodnjo ustnico.

— Pak, kaj misliš, kako to? je vprašal klobučar.

— Eh, menda po pravici, je zganil učitelj z rameni.

— Ha! Ha! se je nasmejal Paviša, pa ti misliš, modra glava, da ne bi moglo biti tudi po krivici?

— Sodnija toli pol prisego, je odgovoril Kuzmič modro; v kvadernah je zapisano, kaj je pravo, kaj je krivo, a vsaki sodnik ve, da ima dušo, na katero čaka po smrti ali angelj, ali vrag. Šolnik je govoril te besede jasno in glasno, naj se le čuje, kako on spoštuje sodnijo in zakon. Ali Bog vedi, da-li mu je bilo tudi na srcu, kar mu je bilo na jeziku.

— Vraga misli sodnik na to, je mešil Paviša, do nebes in pekla so poti dolge, in sodniki so ljudje, še imajo dušo, imajo tudi šep, ki se raj odpira dobri roki.

— Čuješ, Paviša, mu je zagrozil klobučar s pratom, čuvaj svoj neoprani jezik in pusti sodnijo na miru. Menda veš, da z razbeljenim železom označujejo obraz vsako mur, ki slabo govori o sodniku.

— Tako je, je potrdil učitelj, sodnija mora biti poštena in pametna, naj že sodi na desno, ali na levo.

— De, da, je začel Paviša zbadati, vse, kar sodnija dela, je modro in je dobro, zato mraš tudi sodniku roko poljubiti, ko ti je dal naložiti deset vročih. In batine so sladke, da so le od sodnije. Ali za me, kume Šuka, se nikdar ne boj, mene ne prime nikdo za jezik, jaz znam varovati svojo kožo.

— Sveda, je pristavil šolnik, ker si imel dovolj opravila s sodnijo.

— Sveda, se je nakašljal Paviša, al imel si ga, hvala Bogu, tudi ti. Nu, povejte mi ljudje, je li stara kriva?

— Ako je grešila, je kriva, je rekel Šuka.

— Da, je potrdil šolnik, ako pa ni grešila, je nedolžna. Pak to bomo videli danes. Če bo kaznovana, je vsakako kriva.

— To je, je popravil Paviša zvito, ako dobi dvanajst prič, ki prisežejo, da je ne dolžna, bo rešena od sodnije, in nikdo jej ne bo mogel nič.

Zakonski načrt je bil potem v celoti v drugem in tretjem branju sprejet.

Nato je pričela glavna debata o proračunu za 1905, ki je bila tudi dovršena.

Radi pozne ure je bila seja zaključena. Podrobna debata o proračunu bo jutri v petek.

Nižavstrijski deželni zbor.

DUNAJ 11. Nižavstrijski deželni zbor je sprejel predlogo glede spojenja Floridsdorfa in drugih krajev na levem bregu Donave z Dunajem.

Cesarjeva čestitka.

DUNAJ 11. Cesar je včeraj bzojavnim potom čestital Rooseveltu, predsedniku ameriških Zveznih držav na njegovi sijajni zmagi.

Ogrsko-hrvatska zbornica.

BUDIMPEŠTA 11. Minister za deželno brambo je zbornici podal dva predloga, glede ustanovitve in dovoljenja kontingenta za rovince za leto 1905. Na to je zbornica prešla na dnevni red.

Trgovinska pogajanja z Nemčijo.

DUNAJ 11. Poslanika Szögyeny Marich in grof Wedel ter državni minister grof Padowy so dospeli iz Budimpešte.

Pogreb Krügerja.

LONDON 11. »Reut« rjev biro« poroča iz Pretorije: Angleški kralj Elvard je izrazil željo, naj bi se truplo bivšega transvalskega predsednika Krügerja v Kapstadtu in Pretoriji pozdravilo s streli iz topov.

K dogodkom v Inomostu.

INOMOST 11. Dosedaj je bilo aretovanih 16 Nemcev radi uničevanja italijanske lastnine. Več odvetaikov se je izjavilo, da so pripravljeni prevzeti brezplačno obrambo aretovancev.

INOMOST 11. Mestno zastopstvo v Inomostu je včeraj odpustilo vse italijanske delavce, ki so bili v službi mesta. Vseh je približno 700 mož, deloma kamenosekov, deloma cestnih tiskarjev.

Naš položaj.

(Govoril dr. posl. Vekoslav Spinčić na javnem shodu političnega društva »Edinost«.)

Graditeljem »Narodnega doma«.

Pred vsem mi je v prijetno dolžnost, da vrnem milo za drago, da se iskreno zahvalim na iskrenem pozdravu gospoda predsednika. Skupno z njim pa zahvaljujem iz srca njih, ki so doprinesli in dosegli, da smo se mogli danes v prvič zbrati v »Narodnem domu«, (kojega vsi imenujemo »naš dom«.) Mi Istrani smo bili cel tako srečni, da smo se mogli namestiti v tem domu prvi. Srečni smo tu, ker tu se ščitimo res domače. Zato pa kličem tudi jaz: vsi zahajajmo v ta dom! Res veseli moramo biti, da se nam ne bo treba potikati od hiše do hiše, kakor smo se morali poprej. Hvala torej še enkrat vsem, ki so pomagali graditi ta dom!

Naši sovražniki.

Gospod predgovornik (Škri) je govoril o naših sovražnikih. Omenjal jih je imenoma. In, žal, kar je rekel, je grenka resnica. Od kar so se naši pradedje preselili od severa na jug, vedno se moramo boriti z ljutimi sovražniki. In pravim, moramo, ker nam ni prirojeno, da bi napadali, mi se le bratimo, in še to ne vsikdar dovolj odločno in zadržano.

V stoletjih te borbe so naši sovražniki poskusili proti nam vsa sredstva: nasilje, krutost, zvijačo, železo, in streljali so na nas v prejšnjih in tudi novih časih. In žal, tudi cerkev in vero so stavljali časih v boj proti nam. Nič ni bilo tako svetega našim sovražnikom, da ne bi bili izkoriščali in izrabljali v našo uničenje. Uprav brezvestno so se vsikdar držali načela, da nameni posvečujemo sredstva. Nu, nameni so jim bli, da nas uničijo — barbarstvo, da ga večega ne more biti.

In koliko so nam že odnesli naš lasti in naše zemlje! O tem nam govori zgodovina! Zgodovina pravi, da so naši selišča nekdanj segala do Donave. Popoloma so nas odtisali od tam in potisnili sem doli.

V 16. stoletju je stopil velik del našega naroda v zvezo z habsburško monarhijo. Stopil je to v nadi, da se tako ubrani navala o Vzhoda, od silovitih Turkov. In branili smo junaški sebe, monarhijo, civilizacijo in krščanstvo! Naravno je, da smo v tem neprestanem boju proti silnemu in krvoločnemu sovražniku mi sami slabeli.

Hvaležnost, ki nam je bila v plačilo.

Mi smo slabeli in krvaveli v varnost in za civilizacijo Evrope, za — svoje večne sovražnike, ki nam niso priznali niti tedaj, ko smo se borili za njihovo varnost, in ravno tudi to naše slabljenje izkoriščali so v istem času ter nam jemali pravice! Germanizovali so nas in nas hočejo še po vsej sili. Celonakateri vladarji — kakor n. pr. Josip II. — so napenjali vse sile, da nas germanizujejo. Če nekateri vladarji so — to je zgodovinski fakt — delali bolj kakor germanizatorji, negoli kakor vladarji narodov, ki so jih postavili na prestol z nado in uverjenjem, da jim bodo zaščitniki.

Neprestana germanizacija.

Ponemčevala sta je posebno delovala v 18. stoletju. Niso vspeli: začel se je porajati odpor. Že za Napoleonovih dob se je cesar Fran odpovedal naslovu nemškega cesarja in si nadel cesarja Avstrije, skupine narodov in dednih držav. Vendar so tudi v 19. stoletju avstrijske vlade nadaljevale s poskusi za germanizacijo avstrijskih narodov. Izlasti se je godilo to v letih 1850—1860. Ko pa so v letu 1866. Nemci ustravili svojo Veliko Nemčijo, Italijani pa ujedinjeno Italijo, je slednjič tudi naša monarhija uvidela, da glavna opora jej morejo biti odedej Slovani in da mora torej zadovoljiti slovenske narode, veliko večino svojih podanikov.

Odmev ekscesov v Inomostu.

GRADEC, 8. novembra 1904.

II.

Včeraj predpoludne je na željo nemških dijakov rector mag. ficus tehnične dal odstraniti vse slovenske table v avli, ki so od davna imale nedolžno in skromno nalogo: naznanjati členom seje, dostavljene podpore itd. Odpravil jih je, da ustraže nemški samovladji, ali morda borbi za obstanek? Danes je bilo nekoliko slovenskih in hrvatskih tehnikov, povodom inavguracije rektorja, višen h na ulico ob največji insultah, ker so govorili v svojem materinem jeziku. Clovek se zgraža. Ali je to sploh možno v dvestem stoletju? Cloveku se odreka najelementarnej in najprimitivnej pravo materičnega jezika! Kje je nemška kultura? Kje so določila visokošolske, ki priznavajo, da so vsi avstrijski državljani ob isti kvalifikaciji tudi ravnopravni? Kje je mesto v ustanovni listini graških visokih šol, ki takrativno naziva narod, ki so v prvi vrsti po klicani, da frakventirajo te šole? Niso-li to vsi avstrijski državljani v obče, a posebno poleg Nemcev tudi Slovenci notranje Avstrije?!

Slovenska akademična mladina je ogorčena. Pracecdeas je ustvarjen na tehniki in da nes jutri zginejo napisi tudi na univerzi. Tako daleč gredo torej že preiskodki, da se brez vsacega povoda — kakor odgovor na ino mostke dogodke — odjemlje Slovanom pravica za pravico! Dalje ni možno. Reakcija ne izostane. A da Slovani znajo biti na svojem mestu, ko gre za obrambo svojih pravic to je pokazala včeraj tudi veselovanska skupščina graških akademikov, obdržavana v akademskem poslopju. Nočem govoriti o imponentnosti iste oziroma na veliko število, ali o veličanstvenosti oziroma na mir, ki je vladal. Vazneji je bil dnevi red, in ta je bil: da se vsepreme resolucija, a katero se najodločnejše protestira proti odredbi rektorja na tehniki, ki je, sučeči šovinizmu nemškega dijaštva, dal sneti od tradicije zajamčene nam društvene tablice v avli (»Triglav«, »Hrvatska« itd.); da se kvačiča njegovo postopanje kakor protislovno pravičnost in akademskim določbam; in da se tudi oziroma na to zahteva status quo. Končno se je hotelo opozoriti senat tehnike in univerze, da je cloveku že od naravi same dano pravo govoriti v materinem jeziku, ter povdariti, — oziroma na včerajšnje dogodke na tehniki — da je bilo to sveto pravo užaljeno z bratijalno silo od strani nemških dijakov. Obe resoluciji sta bili vseprejeti gromovitim plaskanjem.

In na to je skupščina prešla na zadajo točko: vprašanje ljubljanske univerze. Predložena in vseprejeta je bila resolucija, oziroma peteja na dra. Körberja.

Predsednik je šel zaprosil skupščino, naj se ne spušta z Nemci, katerih je bilo v avli, kakor je čul, gotovo 400. v nikak pretep, ker je bil rectorju zajamčil, da Slovani ne bodo provccirali v nobenem slučaju. In tako se je zgodilo. Vsi napori Nemcev, da bi pro-

vocirali Slovane, so ostali brezvspešni. Mi smo bili res glede na vnanji efekt šibkeji — morali smo skozi nemške vrste podobno rimskim vojnikom skazi kavdnške klance, ali v duši smo bili močnejši. Pokazali smo, da nas je, da nas je tudi v resnosti.

Danes zjutraj so izginile italijanske table. Slovanske so ostale vsaj na vseučilišču in je rektor dr. Luschin pokesal s tem vsaj malo pravičnosti. Slovani so tudi tako izjavili, da niso solidarni z Italijani!!

Iz Hrvatske.

ZAGREB, 10. novembra 1904.

Kakor je bilo pričakovati, tako se je dogodilo. V D. l. nem Mholjcu je bil Chavrak izvoljen narodnim zastopnikom z nad 400 glasov večine proti dr. Lorkoviću. Temu se ne smemo ni malo čuditi, ker se je vladna stranka posluževala vseh sredstev, samo da prodre s svojim kandidatom in da ne doživi blamaže. Ta volitev se je izvršila še po mnogo huji metodi, nego se je to dogajalo pri Khuenovih volitvah. Ako se uvaži, da ima v Mholjcu svoj sedež vlastelin grof Majlath, da je velika večina prebivalstva odvisna od njega, da je Majlath madjaron, potem nam je jasno, da so na njegov ukaz morali vsi glasovati za Chavraka. Radi tega pa ne sme ta poraz motiti agilnega dra Lorkovića, on naj le nadalje živo deluje v probujanje ustavnosti med narodom donjemiholjskega okraja.

Še prej, kakor je bil otvorjen sabor, razvil je isti Chavrak, kakor novi načelnik za uk in bogčastje svoj program v klubu »narodne« stranke. V tem programu se nahaja marsikatera lepa obljuba, marsikatera lepa nakana. No, do vsega tega, kar je še na papirju, držimo mi le malo. Kaj nam pomagajo obljube, ako jih pa ne izvršujejo, ali jih ne izvršujejo, kakor bi bilo treba. Medtem bomo videli, kako bo on izpolnjeval svoje obljube, on, ki zamore mnogo storiti, ako bi hotel delati z modro taktiko. Madjarske šole, to so prvi kamen, ki je treba, da ga z nogo odrine, ako ne želi, da se ob ta kamen izpodtakne ter — pade.

Naš sabor je pričel v ponedeljek svoje zasedanje. Takoj na prvem zasedanju je prišlo do prepira med opozicijskimi poslanci drom Frankom in Tuškanom. Sveda, isti se prepirajo, madjaroni se pa smejejo v pest. To je že stara metoda, in ako nas ne varajo znamenja, se bo ista v tem letu nadaljevala, a s tem se bo pa zamemirala marsikatera koristna stvar, ki čaka rešitve.

V drugi seji je dr. Fran Vrbanić interpeliral vladu, zakaj se vlada ne postavi proti množanju madjarskih šol ter je postal v stvari svoj predlog. Na to interpeacijo mu je odgovoril sam baz ter rekel, da imamo mi Hrvatje razmerno več hrvatskih šol na Ogrskem, nego jih imajo Madjari na Hrvatskem ter da liberalizem pouka zahteva ustanovljenje takih šol tam, kjer so p. trebne. Evo, tako govori baz, ki je prva glava te nesrečae držle, a pri tem pozablja, da 80 000 Hrvatov v Medmurju in 30 000 Hrvatov na Reki nimajo niti ene hrvatske šole, vse radi takozvan ga liberalizma. No, predlog dra Vrbanića pride za glasovanje, a videti hočemo, se li najde kateri izdejca, ki bo glasoval proti njemu. Ravno ta predlog bo pokazal narodu, kake zastopnike da ima v madjaronskih poslancih, ki so v stanu glasovati za madjarske šole, v katerih naj se hrvatski narod polgona pomadjariti.

Med našimi mladimi književniki je nastalo gibanje in eglesno so protestovali proti govoru predsednika »Matice Hrvatske«, v katerem jih je isti razžalil. Neki književniki so izstopili tudi iz odbora. Mi bi želeli, da se ta spor poravna ter zavzade v »Matic«, našem glavnem kulturnem društvu, p polen mir in slega.

Dne 8. t. m. so bile razpisane volitve za naš mestni zastop, ter se bodo iste višile za prvi razred dne 17. novembra, za drugi dne 18. in za tretji dne 19. novembra t. l. Mestni župan Mošinaky de Zágráb-vár agitira seveda za se! On misli ostati tudi zanasprej župan ter tudi zanasprej pustiti, da Z greb nazaduje. A mi se nadamo, da ga bodo zavedali meščani p ušli, da je že preveč zagrabil ter da ne zaslužuje, da še sedi na županski stolci prestolnice hrvatske. Sodeč po današnjem polčanju, bo to malo težko, ker so naši meščani, mesto da bi aložno postopeli, razcepiljeni v stranke ter se med seboj bore na korist — tretjega.

Milan.

Rusko-japonska vojna.

Trst, 11. novembra 1904.

PORT ARTUR.

(Dopis iz strokovnjaškega peresa.)

(Dalje.)

Dosedanje evropsko izkustvo iz zadnjih bojev zahteva, da ima oblegovalec: 1) najmanje dvojno število topništva; 2) štirikratno pehoto; in 3) da mora najmanje edna do dva meseca neprestano bombardirati utrdbe — ako hoče končno z naskokom vzeti razdejane utrdbe. Razdejati se mora s streljanjem in metanjem razstreljivih stvari na vse sovražne baterije in naprave, ki obroblijo rove. Istotako treba razdejati morebitne zaseke, mreže iz žic in druge zapreke približevanju na glesiju (na strmini vnanje strni obkopov). Šele potem se more, ob silnem obstreljevanju oblegovalne artilerije tudi iz bližjih stajališč (1500 do 2000 metrov), vpriporiti naskok z infanterijo.

Vprašanje je, so li Japonci pred Port Arturjem zadščali tem pogojem v svojih dosedanjih poskusih naskakovanja? Ne! Glasom dosedanjih vesti, o pripravah za naskok so se Japonci navadno zadovoljevali s kratkim obstreljevanjem enega do dveh tednov in so takoj prešli k naskoku, a so dobili, seveda, že osemkrat pouk, da to ne gre. Tako je bila njihova artilerijska priprava za zadnje naskoke od 20. pa do 30. oktobra veliko prenezaodstna in je bilo predvidjati, da se tudi ta napad — oziroma na dosedanja izkustva v trdnjaski vojni — ne more posrečiti. In res so bili Japonci tudi z njihovim zadnjim velikanskim in bravuroznim naskokom krvavo odbiti. Oni se pač morajo še mnogo učiti. Z ozirom na dosedanje brezvepešne naskakovalne poskuse, in posebno z ozirom na zadnji napor, da bi povodom rojstnega dne japonskega cesarja dobili trdnjavo v svoje roke, zdi se, da je izključeno, da bi še enkrat sledil famoznemu strategičnemu povabilu Kuropatkinaovemu — na grobiše portarturske, in da sprevidijo, da odločitev v tej vojni ne pride pred Port Arturjem. ampak med Mukdenom in Liaojangom, pri glavni armadi.

Slednjič si bodo Japonci erpili p uk, da — govorjeno v smislu Napoleona I. — ne gre, da bi se z jedno mečo hotela hkratu dosežati dva strategična cilja. Tu torej: Port Artur in glavna armada. In svet dobi vnovič pouk, da je dosedaj ni nobene boljše strategije, nego je ona velikega mojstra Napoleona.

Da Japonci, postopajoči protivno Napoleonovim načelom, se svojo specifično japonsko strategijo, ki naj bi presenetila ves svet, morajo d živeti popoln končen poraz: to je povsem gotovo. (Pride še)

Ostra zima v Sibiriji.

Nastopni podatki nam kažejo, da vada v nekaterih krajih v Sibiriji že izredno ostra zima. Tako je kazal topomer dne 6. t. m. ob 7. uri zjutraj: v Omsku — 18, v Tomsku — 23, v Barnaulu — 07 v Irkutsku — 82, v Cui — 148, v Nerčinsku — 165 in v Vladivostoku — 22 stopinj mraza po Celziju.

Drobne politične vesti.

Izvrševalni odbor mlado češke stranke je imel v četrtak v Pragi shod. Poročala sta posl. dr. Pacak in dr. Stransky, nakar so zborovali izjavili, da ni nobenega povoda, da bi češka delegacija menjala nasproti vladi svoje postopanje.

Volitve v Italiji. Socijalistični list »Avanti« je priobčil statistiko o zadajh volitvah v italijanski parlament, na katerih je bilo oddanih 301.000 socijalno demokratičnih glasov, dočim so socijalisti pri pred zadajh volitvah dobili le 162 000 glasov.

Domače vesti.

Svarilo! Od neke strani se skuša zavesti naše ljudstvo, da bi se udeležilo demonstracij, ki se vrže te dni v našem mestu rdi znanih dogodkov v Inomostu. Svarimo naše ljudi najresneje, naj se ne dajo zkrbiti v gornjo svrhu, naj se ne umešavajo v stvari, ki se nas ne tčejo ter naj štedijo sebe in svoje moči za taktak, ko se nam bodo borili za svoje lastne koristi.

Politično društvo »Edinost«.

Našim delavcem. Kako se nam poroča, nameravajo nekateri slovenski delavci poseči v boj, ki se bje sedaj med obema italijanskima strankama. Mi od svetujemo našim delavcem vsako umešavanje na sedanjih demonstracijah in prosimo vse zavedno delavstvo in sploh vse našince, naj se ne česajo, kjer jih ne arbi, to je, naj se ne umešavajo v boje, ki niso naperjeni proti naši narodnosti in naj ne rinejo v nesrečo brez potrebe.

Liberalci so dovolj močni, da lahko sami branijo svoje interese. Patrijoti pa imajo za seboj sablje in bodala, s katerimi naj čuvajo ono kar smo mi čuvali, a smo bili za to — tepeni!

Sestanek italijanskih županov in državnih poslancev radi dogodkov v Inomestu se bo vršil v nedeljo dne 13. t. m. ob 11. uri predpoludne v dvorani mestne hiše. Tako nam javlja tukajšnji mestni županski urad.

Nove razprodaje našega lista so sprejeli: gg. Alojzij Šreca, trgovec v Datovljah, Alojzij Stare, trgovec v Tomaju na Krasu in gospa Henrika Jalešič, tobakarnarica v Gorici, nunske ulice.

Ker namerava podpisana uprava otvoriti razprodaje tudi v Ribenberku, Kanalu, Tolminu, Kobaridu, Boveu, Cerknem, Smartnem, Podgori, Mirnu in Dornbergu, naj se blagovolijo dotični, ki bi želeli sprejeti to razprodajo, obrniti na podpisano, katere jim naznani tudi pogoje.

Uprava »Elinošic«.

Tržaška podružnica »Slovenskega plininskega društva« vabi vse svoje društvene in njih obitelji na celodnevni izlet, ki se bo vršil jutri, v nedeljo dne 13. t. m. — na Tinjan. Sestanek v kavarni »Balkan«, odhod odhod točno ob 8. uri zjutraj.

Povrat zvečer z vlakom iz Dekani v Trst. Zajutrek vzeti saboj. V slučaju neugodnega vremena se izlet preloži.

Planinski pozdrav!

Odbor.

Vipavske novice. Mestna garda v sv. Križu je imenovala svoj m. častnim članom g. grofa Karola Lantierija. — Minolo nedeljo mu je korporativno izročila častno diploma. — Pri odhodu iz Vipave se je poslovila pred cerkvijo od svojega častnega člana prav p. vojaško. — Nespot garda je bil krasen, te želeli bi bilo, da b v prihodu pri svojih javnih nastopih pokazala malo bolj slovenske lice in zamenjala polagoma nemški komando s slovenskim! Poveljnik mestne stotnije se je v lepem govoru poslovil od g. gr. a žal v nemškem jeziku?!

Na križu gori je zgorelo dvoletno otroče ter na čepklinah tvoj umrlo.

Vegova slavnost, ki so jo imela prirediti slovenska društva na Dunaju dne 16. novembra t. l., je zaradi nepričakovanih zaprek preložena na ugodnejši čas.

Knjige družbe sv. Mohorja. Poverje nik mestne župnije sv. Antona novega nam javlja, da skoro 300 družabnikov ni prišlo po svoje knjige, in prosi naj se isti kmalu oglašijo.

Istočasno naznanja, da je razna ž. objavljeno 52 K nabral še 28 K za družbo sv. Cirila in Metodija, torej skupno: 80 K; nadalje so nekateri Mohorjani darovali 2 K 60 stot. za pevec bratovščine sv. Cirila in Metodija.

Delo v bohinjškem tunelu naglo za preduje. V par mesecih bo tuzel dovršen. Več dela pa bo še pri širokem kanalu sredi tunela. V doslej dovršenem delu je voda silno močna. Padec te vodne moči nameravajo uporabiti za napravo električne razsvetljave v tunelu, na kolodvoru in v stanovanjih pred tunelom.

Premogovniki pri Makolah na Štajerskem je njihov lastnik Lapp zapet odprl. Makolski premog je najboljše kakovosti, s katerim se zanore meriti le oni v Harbunu v Šleziji. L. t. s je povdenj odkrila še večje množine premoga.

Akad. tehn. društvo »Triglav« v Gradcu priredi dne 12. novembra t. l. svoje 2. redno občno zborovanje v prostorih hotela »Zum Schimmel« s sledečim v. poredom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega zborovanja. 2. Poročilo odborovo. 3. Glavna poročila a) tajnikovo, b) blagajnikovo, c) kojižničarjevo, d) gospodarjevo. 4. Poročilo predsednikovo. 5. Poročilo sabljastega kluba. 7. Služajnci.

Iz Postojne. Med nami živi občepriljubljeni mož, ki je imel nekoč toliko poguma, da je v ožgled našim nezdravim raz-

meram izustil te le velerese ter do pičice resnične besede: »Če se že sploh kje kak »norec« nshaja, tega zanese gotovo veter v Posojce. — »Komaj eden odide, mu je že drugi za petami, ki ga morda še nadkriljuje. — Mož, ki je v malih besedah mnogo povedal, je lanoiral brčkone ta svoj izrek proti vsem onim možem, ki so si lastili v dolgi vrsti let njihovega bivanja v Postojni na adreso njihovega vedenja, delovanja in nehanja po vsej pravici tega laskavega priimka. Ženskim je priznašal, da si je marnikatera šestokrat zaslužila trdo past brezobzirne kritike. Tako se je godilo nedavno in tako bi se godilo i za naprej, ako ne bi bila dala neka tu bivajoča dama resnega povoda, da jej stopimo krepko na prste. To žensko trobilo, o čegar intimnih zvezah z goricmenjeno vrsto ljudi nismo nikdar dvomili, si je izbralo, meneč, da ima v svoji lastnosti kakor nadzornica, tudi dostop do onih krogov, ki stije izven učiteljstva, nekaj gospodov, da bi jim kratilo s svojimi neprebavljivimi neslanoostmi — čast in počtenje. Ni nam znano, koliko časa je bilo treba za izdelovanje tega najnovejšega produkta laži, toliko pa vemo, da je kmalu potem zagledal beli dan, ko se je odpeljal dotični gospod v Ljubljano, o čemer se je toliko govorilo in pisarilo, torej na vsak način dosti prej, nego vsa anonimna pisma, ki so izšla za dobo zadnjih par let iz iste kovačnice. Za danes opozarjamo našo znanko prav uljudno, naj ne raztroša svojih lažij med ljudij, kojim se že oseba sama gabi, kaj še le njeni izdelki, ker bi bili inače pri morani poseči po osterjih sredstvih. Ako pa hoče ostati tudi v prihodnje merodajna poročevalka zakotnega lističa »Domoljuba«, drago ji, mi ji ne bomo, naš odpor velja vsakdar edino-le lažem. —

Prizadeti.

Demonstracija se je ponovila tudi sinoči, ali vendar je bila sinočnja demonstracija mirnejša od prejšnjih. Demonstrantje so šli po mestu kakor prejšnje večere, a tiho, brez nikakih vsklikov. Latapiattini so bili sinoči ostali doma. Ranjen ni bil nihče, aretovanih je bilo nekoliko, a nismo mogli zvedeti za natančno število.

Babji pretep 53 letna Angela Donaggio, stanujoča v ulici del Baco št. 15, se je včeraj aprla z aeo svojo soproto in poleg tega sosedinjo. A ta vračja soprotnica in sosedinja je Angelo prav po vračje naklestila. Dokaz temu je, da je morala Angela na zdravniško postajo, kjer jej je zdravnik zdravlil desno roko, ki je bila nad ko molcem vsa obtolčena in opraskana.

Žrtve dela 20 letni trgovsko pomorski kadet Jurij Matijanič je bil ukrcan na Lloydovem parniku »Köber«. Ta parnik se nahaja sedaj v Lloydovem arzenalu, kjer ga popravljajo. Včeraj popoldne je Matijanič padel s krova na dno (v štivo) parnika ter si o padcu ztrgobil klanje. Pzvali so takoj telefoničnim putem zdravnika se zdravaške psteje, kateri je nesrečnemu mladeniču povezal glavo ter ga dal potem nemudoma prepeljati v bolnišnico. V bolnišnici so Matijaniča sprejeli v IV. kirurški oddelku. Zdravniki, ki so ga takoj preiskali, so izjavili, da je jako malo rade, da bi se mu rešilo življenje. I. res je nesrečni mladenč umrl že ob 8. uri zvečer.

— 52 letni težak Benedikt Nki, stanujoči v ulici di Reza št. 10, je delal včeraj na podiranju morske kopeli »Fontana« pri svetilniku. Pri tem delu mu je pa padel praej debel tram na glavo ter ga tako pobil, da se je revež zgrudil brez zavesti na tla. Se stražar obrežnih čuvajev (Pilotov) so telefoničnim putem pozvali zdravnika se zdravniške postaje, ki je, prišedši na lice mesta, izpral nesrečnemu rani — eno lahko na levem licu, drugo težje pa na glavi — mu prevzal glavo ter ga dal prepeljati v bolnišnico, kjer je bil vsprejet v IV. kirurški oddelku. Zdravniki so izjavili, da rani nista nevarni.

Ujet ptiček. Gospod Artur Rendé in gospa Ana vdova Pavan, prvi stanujoči na Corcu št. 23, a druga v ulici sv. Mavricja št. 7, sta se predvčeršnjem prijavila policiji, da sta izročila nekemu Antonu Kršufu, doma iz Črnomlja na Kranjskem, prvi 2 zlati in eto srebrni uro v skupni vrednosti 210 kron, a druga eno zlato uro vredno 50 kron. Krišuf se je namreč izseljal za spetnega urarja. Njiju ure niso šle, on jiwa je pa zrg tovil, da ako j h izročita njemu, b d ure gotovo šle. No po preteku treh tednov, sta se gosp. Rendé in gospa Pavan preprčala, da so ure šle zares in da se naj-

brž ne vrnejo več k njima. Zato sta pa prijavila to stvar policiji. Predsinočnjim ob 1. uri popolunoi je policijski čefjal Jurij Titz na borsnem trgu srečal spretnega urarja Krištofa ter ga aretoval.

Iz Škrata: Neki človek je srečal svojega dolžnika in se nanj srdito zarežal: »Da, meni dolgujete že toliko časa, a včeraj sem vs videl v gostilnici, kako ste jedli piščance in pili najbolje vino!« — »Oprostite« je odvrnil dolžnik, »ste me pa tudi videli, da sem plačal?«

Razne vesti.

Zgodnja zima Iz Bosne prihajajo poročila, da je palo tam mnogo snega, izlasi je v nekaterih gorakih krajih promet popolnoma ustavljen, ker je snega 3 metre na visoko. — Tudi v S. bji so bili teh dni snežni viharji. Pričela je že prava zima, v nekaterih krajih kaža toplomer 12 stopinj mraza.

Nevarnost poplave na Severnem Čškem. Iz Prage javljajo, da sta valed velikega deževja reki Laba in Ogra silno narasle, tako da so ja bati poplave.

Zadnje brzojavne vesti.

Rusko-japonska vojna.

Hulska afera.

PETROGRAD 11. Rusija in Anglija odpošljeta v rassodišče v stvari hulske sfere, vsaka po enega pravnega svetovalca.

Preklicana vest.

PETROGRAD 11. Ruska brzojavna agentura demantuje vest o nemirih v Harkovu ter izjavlja, da ro vesti o nemirih rezervistov pretirane.

Kapitulacija Port Arturja — borzni manevar.

LONDON 11. »Reuterjev biro« poroča, da je govorica glede kapitulacije Port Arturja popolnoma brez vsake podlage in le borzni manevar.

Izjava ruskega poslanika.

WASHINGTON 11. Tukajšnji ruski poslanik Cassini je izjavil, da je uverjen, da vse nevttralne vlade uvažujejo dejstvo, da se ruska vlada brani v selanjem trenu ku sprjeti kako posredovanje.

Požar.

PARIZ 11. D. nes popoldne je v delavnica tovarne za barve v Isy izbruhnil ogenj, pri čemer je bil en delavec ubit, več pa ranjenih.

Turška vojna mornarica.

CARIGRAD 11. Turški latij javljajo, da pojde petdeset častnikov vojne mornarice na Angleško, v Severno Ameriko, na Francozko in v Italijo, da se nadalje izobrazijo.

Nemiri v Skadru.

CEFINJE 11. Glasom dšlih poročil so bili v Skadru vnovič nemiri. Brzojavne žice so bile prerezane. Častniki posadke so se baje spuntali, ker niso dobili za pet mesecev plača.

Trgovina.

Borzna poročila dne 11. novembra.

Tržaška borza.

Napoleoni K 19.05 — 19.09 — angleške lire K — do —, London kratak termin K 239.31 239.75 Francija K 95.15 — 95.40, Italija K 95.21 — 95.45 italijanski bankovci K —, Nemčija K 117.55 — 117.75, nemški bankovci K —, avstrijska ednotna renta K 99.91 — 100.15, ogrska krona renta K 98. — 8.70, italijanska renta K 102.75 — 103.75, kreditne akcije K 672 — 674, državne železnice K 652. — 655 — Lombardi K 87. — 89. —, Lloydove akcije K 725 — 735. —, Brečke: Tisa K 324 — 327 —, reka K 480 — do 490. —, Bodenredit 1890 K 307 — 317. —, Bodenredit 1889 K 298 — 304 —, Turška K 131.50 do 133.40 Srbije — do —

Dunajska borza ob 2. uri popol.:

	včeraj	danes
Državni dolg v papirju	100.30	100.25
» » » v srebru	110.35	100.30
Avstrijska renta v slatu	119.90	119.40
» » » v kronah 4%	100.05	100.15
Avst. investicijska renta 3 1/2%	91.25	91.25
Ogrska renta v slatu 4%	118.75	118.70
» » » v kronah 4%	98.10	98.05
» » » renta 3 1/2%	89.15	89.15
Akcije nacionalne banke	1637. —	1635. —
Kreditne akcije	672.25	671.50
London, 10 Letn.	239.35 1/2	239.50
100 državnih mark	117.65	117.67 1/2
20 mark	23.53	23.53
20 frankov	19.08	19.08
10 ital. lir	95.25	95.20
Osebniki cekini	11.33	11.33

Parizka in londonska borza.

PARIZ. (Sklep.) — francoska renta 98.17 5/8, italijanska renta 101.40, španski exterior 88.17 akcije otomanske banke 592. —

PARIZ. (Sklep.) Avstrijske državne železnice 705 — Lombardi 91. —, avstrijska turška renta 86.30 menike na London 251.25, avstrijska zlata renta 101.75, ogrska 4%, zlata renta 101.70, Landerbank —, turške srodice 126.75, parizska banka 125.53, italijanske meridionalne akcije 751. —, akcije Rio Tinto 15.30 Slatona

LONDON. (Sklep.) Konsolidiran dolg 88 1/2, Lombardi 3 1/2, srebro 26 1/2, španska renta 87 1/2, italijanska renta 104. —, tržni diskont, 2 1/2, menjice na Dunaju — dohodki banke — izplačila bank — — — Mirna.

Tržna poročila 11. novembra.

Budimpešta. Pšenica za april 10.13 do 10.14; rž za april 7.87 do 7.88; oves za april 7.12 do 7.12; koruza za maj 7.49 do 7.50.

Pšenica: ponudbe dobre; povpraševanje omejeno, mrtvo Prodaja 30.000 met. stotov, za nekoliko stotnik nižje. — Druga žita mrtveje. Vreme: lepo.

Havre. (Sklep.) Kava Santos good average za tek. mesec po 50 kg 45.25 frk, za marec 47. — Mirna.

New-York. (Otvorjenje.) Kava Rio de Janeiro bodoče dobave, vzdržano, 5 stot. zvišanja, nespremenjeno.

Hamburg. (Sklep pop.) Kava Santos good average za dec. 37 1/2, za marec 38 1/2, za maj 39. —, za september 39. —, vzdržano. Kava Rio navadna loco 38 — 40, navadna realna 41 — 42, navadna dobra 43 — 45

Hamburg. (Sklep.) Sladkor za nov. 27.50 za dec. 27.45, za jan. 27.55 za februar 27.60, za marec 27.35, za april 27.70. — — — — — Vreme: mrzlo.

Sladkor tuzemski. Centrifugal pile, promptno K 66.50 do 68.00, za september K — do —, marec-avg. 66.50 do 68. —, Concessé in Melapila promptno K 68.30 do 69.30, za sept. K — do —, marec-avg. 68.30 do 69.30.

LONDON. Sladkor iz repe surov 13 1/2, Sh. Java 13.9 Sh. Napeto.

PARIZ. Rž za tekoči mesec 16. —, rž za december 16.15, za januar-april 16.90, za marec-junij 17.25 (mirno). — Pšenica za tekoči mesec 23.60 za december 23.85, za januar-april 24.75 za marec-junij 25.20 (mirno). — Moka za tekoči mesec 31.25 za dec. 31.50, za januar-april 32.35, za marec-junij 32.85 (mirno). — Repično olje za tekoči mesec 44.50, za december 45. —, za januar-april 46.25 za maj-avgust 46. —, (mirno.) Špirit za tekoči mesec 44.75, za dec 45.25 za januar-april 44.50 za maj-avgust 45. — (napeto), Sladkor surov 88 1/2 uao nov 3 1/2 — 3 3/4 (trdno) bel za tekoči mesec 4 1/2, za dec. 40 1/2 za jan. — april 41 1/2, za marec-junij 41 1/2 (napeto) rafiniran 67 — 67 1/2, Vreme: megla.

Dvorana za sodne dražbe

v ulici Sanitá št. 23—25.

Uradne ure samo ob delavnikih od 8. do 12. predp. in od 4. do 7. popoldne.

DRAŽBE:

ki se višijo dases:

Predmeti, ki se bodo prodajali na drobno ali pa v posameznih kosih so: barvan saten, batist, perkal, fuštanj, plašči za gospe, sukno za moške obleke, volneno blago za ženske obleke, m. deroi, preproge, srajce za m. ške in ženske, spodnje plače, pogrnjala za p. stelje itd. itd.

Dr. N. Fertilio

specijalist za bolezni nosa, grla in ušes.

Ul. Torre bianca 45

(vokal Torrente).

TRST.

ORDINUJE: od 10—12 predp., 3—4 pop. od 4—5 pop. brezplačno.

VALENTIN ZWITTER

v ulici *Barriera vecchia* štev. 2
priporoča svojim rojakom v mestu, okolici in na deželi **svojo zalogo** vedno svežega kolonialnega blaga tu in inozemskih testenin, olja!

Pošiljanje na deželo na drobno in debelo

Cene zmerne.

Dr. Kristin Krstulović

specijalist

za otroške bolezni in ortopedije

Ordinuje od 10 1/2 do 11 1/2 predp. in

od 3. ure do 5. popoldne

v ulici S. Lazzaro 17 I. (Palača Diana).

Za uboge brezplačno vsaki dan razven neleji in

praznikov od 12. do 1. pop.

Piazza Cavana 1 I. n.

Govarna ponudba

Aleksander Levi Minzi

ulica Tesa št. 52. A

(v lastni hiši.)

ZALOGA:

Piazza Resarie (šolsko poslopje).

Cene, da se ni bati nikake konkurence.

Sprejemajo se vsakovrstna dela tudi po posebnih načrtih.

Ilustrovan cenik brezplačno in franke.

se sprejema zavarovan a človeškega življenja po najrazumnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko navedena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživljenje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Banka ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Fragi.

Rezervni fond 29.217.694.46 K izplačane odškodnine: 79.324.623.17 K

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države z vseskozi slovansko-narodno upravo.

VSA POJASNILA DAJE:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastni bančni hiši v Gospodskih ulicah 12.

Zavaruje poslopja in premoženje proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in najkrajše. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

—

Dovoljuje iz čistega dobička izdatke podpore v narodne in obnove namene.

V najem se odda meblirana soba v Rojani. Natančneje se izve pri uradniku »Delavskega podp. društva« v »Narodnem domu«

Odda se meblirana soba v ulici Far neto št. 49, vrata 8

Ivan Natale

— ulica Stadlon 10 —

ima v zalogi najpopolnejše priprave za nepregorljivo luč na plin, kajti z istimi se prihrani 40% porabe.

Mrežice „Duplex“, ki goré 2000 ur.

— Pripadki. —

Neprekošeni

so moji destilacijski aparati za izdelovanje žganja iz žonke na deflegmaciji in s pečjo, ki se zvrta. Absolutno čist in aromatičen izdelek, ki se hitro prelije in tudi hitro napolni kakor tudi izprazni, vsled česar je ta stroj v vsaki racionalno delujoči žganjarnici neobhodno potreben. Nerazmerno mali nabavni troški se pokrijejo že s prvo letino. Močna in solidna sestava jamči za mnogoletno trpežnost. Ant. Hoffmann, tov. medenega in kovinskega blaga Praga VII.

Prospekti brezplačno in franko.

Zlatar

Dragotin Vekjet

(C. Vecchiet).

TRST — Corso št. 47. — TRST.

Priporoča svojo na novo otvoreno prodajalnico zlatnine, srebrnine in žepnih ur.

Sprejema vsakovrstne poprave zlatih in srebrnih predmetov ter žepnih ur.

Kupuje staro zlato in srebro.

Cene zmerne.

Koncipijenta

ali izvežbanega sollicitatorja sprejme takoj

Dr. R. Pipuš,

odvetnik v MARIBORU.

Tovarna plošč iz cementa

in zaloga stavbenih stvari

od

Aristide Gualco

— v ulici S. Servolo št. 2 —

Plošče šestoglate od cm. 17 za 17

Plošče štirioglate od cm. 25 za 25

Cene zmerne: 15% odbitka.

ULICA CASERMA št. 6

PRODAJALNICA manufaktur

in drobnarij, bombaževine, fuštanja, izgotovljenega perila, krp itd. itd.

vse po najnižjih cenah.

Ivan Visintini.

V mirodilnici

ALOJZIJA MERMOL

nasl. LEBAN

v Trstu, ulica Barriera vecch'a 18.

se nahaja velik izbor barv, čopičev, pokosti, tiskanih pol za tapetiranje sob, olje za barve, petrolej, špirit za žgati, najfinjši prah proti mrčesom, žveplo in modro galico itd. itd.

podaja redilno praška za živino.

„SANUS“

novi higijenični zobotrebnički disinfektirani parfemirani

zaprošen patent

se prodajajo povsod.

C. COMINI, Trst Barriera 28

ZOBOZDRAVNIK

Univ. Med. Dr. Makso Brilliant

v TRSTU

ulica S. Antonio št. 9. II. nadstr.

Izvršuje izdelanje z emajlom, porcelanom srebrom in zlatom.

Izdeluje posamezne umetne zobove kakor tudi celo zobovje.

ORDINIRA od 9.—12 predp., 3.—5. popol.

GORIŠKA LJUDSKA POSOJILNICA

vpisana zadruga z neomejenim jamstvom.

v Gorici

Gospodska ulica hšt. 7., II. nadstr. v lastni hiši.

Hranilne vloge sprejemajo se od vsakega časa in dan društva in se obrestujejo po 4 1/2%, ne da bi se odbijal rentni davek.

Posojila dajejo samo čašcem in sicer na menjce po 6% in na uknjižbo po 5 1/2%

Uradije vsaki dan od 9. do 12. ure d. pol. in od 2. do 3. ure popol. razven nedelj in praznikov.

Starje hranilnih vlog leta 1902. Kron 1.479.000

Poštno-hran. račun št. 837.15.

Prve in jedi e želodčne kapljice

sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka). Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. Te kapljice vredijo redne prebavljenje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). — Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Prodajajo se v vseh glavnih lekarnah na svetu. — Za naročnice in pošiljave pa jedino le v lekarni Cristofolletti v Gorici.

Lastnik: Rehar Peter

in družina

narobe po meri na debelo

tudi sprejemajo poplave in

z moške, ženske in otroške

25. kjer v dobri obrabi

PIKOTU v ul. Ribarjeve

Svetujem ti, da greš k

Grem kupit par čevljev

Kam greš?

TOVARNA POHIŠTVA IGNAC KRON

TRST, ULICA CASSA DI RISPARMIO 5

MEBLOVANJE PO NAJMODERNEJŠIH ZAHTEVAH

KATALOGI BREZPLAČNO.

Žrgovina z manufakturnim blagom

Barriera vecchia II. - ANTON SANCIN - Barriera vecchia I.

Zaloga perila, blaga ol same volne za ženske obleke, velik dohod barhanta (fuštanj), veseur in pletenja; zaloga imbotiranih in flaneliranih pogrinjal, bele in barvane srajce za moške, majo, spodnje hlače in delavske hlače; bogat izbor ovrtnikov, zapestnic in kravat. Moderaci in drobnarije.

Vse po najnižjih cenah, da se ni bati konkurence.

Najboljše obuvalo po najugodnejših cenah se vdobiva

samo v čevljarnici

Corso 12 Julij-a Romanelli, Trst Corso 12

Velika izbira galoš za gospode in gospé.

Moške in deške obleke v velikej izberi.

Velik izbor črnih oblek, površnikov, ulstrov in hlač.

Posebnost: **bombažne delavske hlače.**

Jako ugodne cene.

Ulica Arcata šte. 9 (vokal ulice Sapone).

FRAN KALASCH

Tržaška posojilnica in hranilnica

registrovana zadruga z omejenim poroštvom.

Piazza Caserma šte. 2, I. n. — TRST — V lastni hiši. Telefon št. 952.

Vhod po glavnih stopnicah.

Hranilne vloge sprejema od vsakega, če tudi ni ud zadruge in jih obrestuje po 4%. Rentni davek od hranilnih vlog plačuje zavod sam. Vloga se lahko po 1 krono.

Posojila daje samo zadrugnikom in sicer na uknjižbo po 5 1/2%, na menjce po 6%, na zastave po 5 1/2%.

Uradne ure: od 9.—12. dopoldne in od 3.—4. popoldne.

Izplačuje vsaki dan ob uradnih urah. — Ob nedeljah in praznikih je urad zaprt.

Ima najmodernejše urejeno varnostno celico za shrambo vrednostnih papirjev, listin itd.

Poštno hranilnični račun 816.004.

Otvorila se je nova prodajalnica

modnih predmetov (angleške specijalitete) za gospode

Fran Lanfredini

ul. Sv. Antona št. 2 (Palača Treves).

E. DEVEGLIA

V modi, manufakturah in drobnarijah

naznanja cenjenim odjemalcem

da se je s 24. avgustom t. l. preselila v ulico delle Poste šte. 1 — v ulico Nuova šte. 49 in to z ozirom na udobnost mnogobrojnih odjemalcev, ki stanujejo v raznih krajih mesta.

Pri tej priliki sti se obe prodajalnici založili z novim blagom same novosti. Cene brez konkurence

Spominjajte se družbe

sv. Girila in Metodija

ADOLF GRÜNWARD

angleška krojačnica

TRST — Piazza Grande št. 2 — TRST

Gratis in franko prospekti angleškega sistema.

Na naročbo elegantnih moških oblek po meri.

Prezplačno čiščenje in likanje obleke, katero se pošlje in se jo tudi izroči dotičnemu naročitelju.

Zavod prve vrste za uniformiranje.

Prospekti za častnike, prostovoljce in c. kr. uradnike gratis in franko.

„LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA“ v LJUBLJANI

Podružnica v Celovcu. Kupuje in prodaja

vs vrste rent, zastavnih plem, priporit, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in davis.

Promete izdaja k vsakemu tedenju.

Polno vplačani akcijski kapital K 1.000.000

Zamenjava in eskomptuje izklesane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vihkuluje in divinkuluje vojaške zemeljske kavcije.

Rakompt in inkasno menio

Daje prodajne na vred. papirje. Zavaruje srečke proti kurzni izgubi

Denarne vloge vsprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.